

*Naam vertaalster:* Erika Winkler

*Naam van de auteur:* Rodaan Al Galidi

*Titel van de het boek:* Arabische sprookjes

*Paginanummers Nederlandse origineel:* blz. 49 t/m 76

## 7. mese – Az apa, a fiú és a szamár

Nem minden város olyan szép, mint Aleppo. A balkonok tele vannak virággal, a spaletták pillagóknak tűnnek, az ablakok mindig nyitva vannak, hogy be tudjon áramlani a friss levegő. Abban a városban lakott egyszer egy nagyon szép lány, akinek minden tetszett, amit csak látott. Sousannak hívták. Mindenki szerette őt, ő is szeretett mindenkit és mindenkinek segített, akinek csak tudott.

Egy napon meglátogatta a nagymamáját. Az utcabeli fiúk így kiabáltak utána: - Nézzétek csak azt a furcsa alakot ott, abban a ronda ruhában! –

Sousan riadtan futott be nagymamája házába. – Jaj, Sousan, ne törődj vele – mondta a nagymamája. – Nem baj az, ha valaki nem kedvel téged. Az sem számít, ha nem talál szépnek. Soha nem fog mindenki szeretni. Nincs ezzel semmi probléma. A világ már csak ilyen és jó, ha megbékélsz ezzel. Csak tudd magadról, hogy jószívű, kedves lány vagy.

De Sousan képtelen volt hinni a nagymamájának. – De Nagyi – mondta - én ezt nem értem. Ha én mindenkit szeretek, akkor miért nem szeret engem is mindenki?

- Vannak, akik másképp gondolkodnak, mint te – válaszolta a nagymama. – Vagy máshogy látják a dolgokat. Vagy egyszerűen mások. Ha ilyen történik, akkor ne érezd magad csalódottnak. - Sousan megvonta a vállát. A nagymamája, aki látta, hogy unokája nem hisz neki, azt mondta: - Várj csak, elmesélek neked egy történetet ...

Egyszer egy apa a fiával Bagdadba utazott, az Ezeregyéjszaka városába. Elindultak a falujukból, és a sivatagon keresztül annak másik oldalára tartottak. Az apa ült a szamáron, a fia pedig ment mellette. Oázisok és homokdűnék mentén haladtak, mígnem beértek egy faluba. A falu lakói megbámulták őket és azt kiabálták: - Nézzétek csak, mit csinál ott az a férfi! Hagyja, hogy a fia ott menjen mellette, miközben ő meg fenn ül a szamáron!

Az apa és fia hallották, hogy mit beszélnek az emberek és bizony nem örültek a hallottaknak. Mielőtt a következő faluba értek, az apa leszállt a szamárról, a fiát ültette fel rá, ő pedig mellettük ballagott.

De ebben a faluban is megbámulták őket az emberek és nekik is volt hozzáfűznivalójuk. – Nézzétek csak, mit csinál ott az a fiú! Ott ül a szamáron és hagyja, hogy az idős apja gyalogoljon. Ha most nem gondol az apjára, akkor mikor fog?

Az apa és fia újra hallották, mit beszélnek az emberek, és mielőtt a harmadik faluba értek volna, mindketten felültek a szamárra. De a harmadik faluban is megjegyzéseket tettek az emberek. – Mi az ott? Nézzétek csak azt a szegény szamarat! Ketten is ülnek rajta, a férfi és a fiú. Nemsokára összetörik a hátát. Miért nem gondolnak arra a szerencsétlen jószágra? Nem tudnának felváltva ülni rajta?

Az apa és fia ezt is hallották. És mit gondolsz, mit csináltak? Mielőtt a következő faluba értek volna, mindketten leszálltak a szamárról és mellette gyalogoltak. A falubeliek csodálkozva néztek rájuk, azután egymásra és majd megpukkadtak a nevetéstől. – Ez hihetetlen, nézzetek oda! Vajon az a férfi és a fia nem tudja, hogy a szamár arra való, hogy ráüljenek?

Az apa és fia megintcsak hallották az emberek beszédét és végre tanultak belőle. – Apám – mondta a fiú – nem számít, mit csinálunk. Az embereknek mindig lesz valami mondandójuk.

Az apja mosolygott. – Pontosan úgy van, ahogy mondod, fiam. Ezért ne hallgassunk másokra, csak a szívünkre, és ügyeljünk a szamár hátára. Ha a szamár hátának nem fáj, és a szívünknek sem fáj, akkor jó, amit csinálunk. – Az apa és fia elmosolyodtak, a szamár pedig böngött egyet. – Ha ez az a lecke, amit ebből tanultunk, akkor az utunk nem volt hiábavaló – mondta az apa, és a nap felé fordította az arcát, amely olyan szép melegen sütött.

Sousan elmosolyodott. – Szép történet, Nagyi – mondta – de most inkább kimegyek játszani.

## 8. mese - A szegény favágó

Élt egyszer, réges rég egy favágó, akit Abdullahnak hívtak. A feleségével és a két fiával lakott egy erdőben. Reggelenként fogta a baltáját és felkerekedett a szamarával. Ez a két dolog volt minden tulajdona. Favágásból élt, de ezzel épp csak annyit tudott keresni, hogy a feleségének és a gyerekeknek legyen mit enniük.

Nem akarok egész életemben favágó maradni, gondolta nap mint nap. Nem akarom mindig ugyanazt csinálni! Néha, amikor már nagyon elege volt az életéből, ahelyett, hogy fát vágott volna, elment, hogy megkeresse a Szerencsét. Ilyenkor szamarával leereszkedett a völgybe és azt kiabálta: - Hahó, Szerencse, ott vagy? Gyere csak ide! De válaszként csak a saját hangja visszhangzott. Néha felment a hegyre, bedugta fejét a legmélyebb barlangba és azt kiabálta: Szerencse! Talán épp itt alszol? Ébredj már fel! De nem hallott semmit, még a visszhangot sem. Néha a folyóhoz ment a szamarán és azt kiabálta: Szerencse, kérlek, sodródj végre az én oldalamba! De csak a víz csobogását hallotta. Néha egészen a sivatag széléig ment el és azt kiabálta a messzeségbe: Szerencse, itt vagyok! Ezekon a napokon egyetlen fadarab nélkül ment haza.

- De hát mit csináltál egész nap Abdullah? – kérdezte ilyenkor Nazieha, a felesége.
- A Szerencsét kerestem – válaszolta csalódottan a férje.
- De Abdullah, menj inkább dolgozni. Ezzel nem érsz el semmit. Nem tudsz semmit venni érte, nekünk pedig enni- és innivalóra van szükségünk!
- A kemény munka sem hoz semmit a konyhára – mondta ilyenkor Abdullah.

Egy napon aztán elhatározta, hogy felhagy a munkával.

- Nem csinálom többé! Úgy sincs semmi értelme! Inkább ágyban maradok.

Nazieha megpróbálta meggyőzni, hogy legalább egyetlen fát vágjon ki, de Abdullah hátat fordított és nem kelt fel az ágyból.

Egy szomszédos faluból jövő ember meglátta, hogy a szamaruk ott áll a ház előtt, és bekopogott hozzájuk:

- Jó napot, Nazieha – mondta az ember – látom, hogy a szamaratok a ház előtt áll. Akkor Abdullah biztos itthon van.

- Igen, Abdullah ma nem akar dolgozni – sóhajtott Nazieha. – Elfáradt a szerencse hajszolásában.
- Kölcsönkérhetném egy napra a szamaratokat?
- Hát persze, vidd csak el.

Az ember megfogta a szamarat és titokban egy elhagyatott mezőre ment, ahol tudomása szerint elásott kincs rejtőzött egy magányosan álló datolyapálma alatt. Ásni kezdett és addig ásott, amíg ásója meg nem akadt egy zsákban, amelyben temérdek arany és ezüstpénz, valamint rengeteg drágakő és gyémánt volt. Óvatosan körülnézett, és amikor biztos volt benne, hogy nem látja senki, a kincseket, amilyen gyorsan csak lehetett, a szamár hátán lógó zsákokba rejtette.

A szamár mellett gyalogolva indult vissza a faluba, miközben azt számolgatta, mi mindent tud majd venni ebből a kincsből. A távolban hirtelen meglátta a királyi zászlót. Két katona közeledett feléje. Mivel tudta, hogy a kiásott kincs tulajdonképpen a királyé, őt pedig kivégeznék, ha megtalálnák nála ezt a rengeteg aranyat, otthagya a szamarat, és amilyen gyorsan csak tudott, elfutott.

A szamár nem értett az egészből semmit és nyugodtan poroszkált tovább. Addig-addig poroszkált, amíg lement a nap, és ő újra ott állt a házuk előtt.

Nazieha kinézett az ablakon és meglátta a megpakolt szamarat. Kiment és kinyitotta az egyik zsákot. A meglepetéstől nem kapott levegőt. Gyémántok és drágakövek néztek vissza rá.

- Abdullah! A kincs! Szerencsénk van! – kiáltotta.
- Szerencse? Ne ejtsd ki ezt a szót többet ebben a házban! – kiabálta Abdullah mérgesen az ágyából.
- Dehát eljött hozzánk a szerencse, Abdullah – szólt megint Nazieha. – Gyere, nézd meg magad!

Abdullah felkelt az ágyból és nem hitt a szemének. Annyi aranyat, ezüstöt és csillogó drágakövet látott, hogy egész életében nem kellett már dolgoznia, és úgy élhetett, mint egy király.

- Látod – mondta Naziehának. – Ha kergeted a szerencsét, elrohan előled, de ha hátat fordítasz neki, akkor eljön hozzád.

## 9. mese - Az elveszett nyaklánc

- Ismered az elveszett nyaklánc történetét? – kérdezte a tevéen ülő Nabil Samert, aki egy számaron ügetett mellette.

- Nem – válaszolta Samer – meséld el!

A két barát együtt haladt a sivatagon keresztül. Tiszta éjszaka volt és világított a hold. Történeteket meséltek egymásnak, hogy ébren maradjanak, és ne essenek le a földre.

- A Nílus országában élt egyszer egy királynő, akinek a társalkodónőjét Soureyának hívták – kezdte Nabil. – Soureya okos, szép és kedves volt és így tudott egyre feljebb jutni a palotában. Szegény szolgálólányként kezdte, aki napjait a pince mosókonyhájában töltötte, de aztán egyre közelebb került a királynőhöz, és végül annak társalkodónője lett. Soureya mindenben segítette a királynőt. Büszke volt magára, hogy idáig jutott, de ez nem tartott sokáig. Utána már azt kívánta, bárcsak soha ne került volna a palotába. Ez pedig így történt:

Egy napon a királynő fürödni szeretett volna. Levetközött, letette a ruháit a földre és rátette a levett aranyláncát. – Jól vigyázz a nyakláncra – mondta Soureyának, aki közben gyorsan összeszedte a királynő ruháit - ez a legdrágább kincsem, amim van. Valaha az édesanyámtól kaptam, ő pedig az ő édesanyjától, az pedig az övétől, és így tovább, hetedízigen.

Mialatt a királynő fürdött, Soureya a hálósobában hajtogatta a ruhákat és egyik szemét mindig a nyakláncra tartotta. Néha kézbe vette és hagyta, hogy a szép aranygyöngyökön megcsillanjon a napfény. A királynő ráérősen töltötte idejét és Soureya közben megszomjazott. Elhatározta, hogy iszik egy kis vizet, és a láncot a biztonság kedvéért az imaszőnyeg alá csúsztatta. Csak egy percig volt távol, biztosan nem hosszabban, de ez is elég volt. Nem látta ugyanis, hogy az ablakpárkányon egy szarka ült, akit az aranygyöngyök ragyogása észrevétlenül egyre közelebb csalt. Az az egyetlen perc elég volt a szarkának. Csőrével kihúzta a láncot a szőnyeg alól, visszarepült az ablakpárkányra, ahol még játszott kicsit a láncsal, majd bedugta a fal egyik repedésébe.

A királynő a haját tépte, amikor meghallotta, hogy drága aranylánca eltűnt.

- Soureya, te enyveskezű néember! Te loptad el a láncomat! Hiába mondtam neked, hogy ez a legdrágább kincsem a világon!
- Nem, tényleg nem én voltam, királynő – sírt Soureya – nem én loptam el a láncot! Épphogy a szőnyeg alá dugtam, nehogy elveszzen!

De a királynő nem hallgatott rá. – Megbízta benned – rikácsolta – de nem kellett volna! Megbízhatatlan senkiházi vagy! A legkeményebb büntetés sem elég neked. Életed végéig börtönbe csukatlak!

Így került Soureya egy zárkába, mert akárhányszor ismételte is el, hogy nem lopott el semmit, a királynő nem hitt neki. Egyébként a király sem, mert minél hatalmasabbak és gazdagabbak az emberek, annál kevésbé hallgatnak másokra, és annál fontosabbnak tartják saját magukat.

Senki nem tudja megmondani, mennyi ideig volt Soureya a börtönben. A vastag falú, mogorva zárkában, ahová csak egy kis rácsos ablakon jutott be néha a napfény és a meleg, a lány szomorú volt és sokat sírt. Most már nagyon sajnálta, hogy olyan közel akart kerülni a királynőhöz. Ez egy ideig hatalmat és szerencsét jelentett számára, most viszont olyan rettenetesen érezte magát, mint még soha.

Teltek-múltak az évek és Soureya még mindig a zárkában volt. Nem kapott mást, mint kenyeret és vizet, és biztosan tudta, hogy soha nem fogják szabadon engedni.

De tudod, mi ebben a furcsa? Habár az igazság néha eltűnik a láthatárról, végül mindig győzedelmeskedik. Itt is ez történt.

Egy reggel, amikor a király és a királynő még a hálószobájukban voltak, kopogást és suhogást hallottak az ablak felől. Odaléptek az ablakpárkányhoz és látták, ahogy egy szarka egy csillogó aranyláncot húz ki a fal egyik repedéséből. A lánc pontosan olyan volt, mint ami egykoron a királynő tulajdonába került. A szarka megijedt az ablaknál álló két alaktól és leejtette a láncot. Az egyetlen dolog, amit a királynőnek tennie kellett, hogy felemeli a láncot, és így már vissza is kapta az értékes ékszert.

- Szegény Soureya! – kiáltott fel a királynő. – Tehát mégis igazat mondott! Mindezidáig ártatlanul ült a börtönben. Azonnal szabadon kell engednünk.



A királynő annyira szégyellte magát amiatt, hogy társalkodónőjét évekig egy sötét zárkában hagyta senyvedni, hogy Soureyát a lányukként hívta vissza a palotába, és kérte, hogy lakjon velük.

De Soureyának semmi kedve nem volt ehhez, és ezt tudatta is a királynővel.

- De akkor mit szeretnél? Mondd meg nyugodtan. Mindent megkapsz, amit csak szeretnél - mondta büntudattal teli a királynő.
- Királynőm, pontosan tudom, hogy mit szeretnék. A börtönben rájöttem, hogy a palota nem az én otthonom. Az én otthonom a falum, ahonnan származom. Egyszerűen csak oda szeretnék visszamenni.

A palota kapui megnyíltak előtte. Soureya fellélegezve sétált ki és boldog volt, hogy a hatalmat és a gazdagságot maga mögött hagyta. Csak most kezdhette el igazi életét!

Légy tehát óvatos Samer, ha gazdag és hatalmas emberek társaságába kerülsz, mert az bizony könnyen rosszul végződhet. Samer, ébren vagy még?

Nabil meglepődött, hogy csak a szamár haladt mellette. Amikor hátranézett, akkor látta meg a telihold fényétől megvilágítva, hogy Samer jóval távolabb, a földön fekvé aludt. A történet felét így biztosan nem is hallotta. Nabil visszafordult az úton. Amikor visszaért Samer mellé, leszállt a tevéről és ő is lefeküdt aludni.

## 10. mese – A szép város

Volt valaha egy gyönyörű város. Ez volt a világ legszebb városa. Két folyó között terült el. Télen szivárvány ragyogott felette, nyáron tele volt gyümölcssel, tavasszal énektől zengett, ősszel pedig gyönyörű színekben pompázott. Isten gyakran nézett le a mennyországból a városra és ilyenkor azt gondolta: végre a földön is létezik paradicsom. Ez pompás!

A sivatagban lakott Noureddine sejk, aki azonban abban hitt, hogy paradicsom csak a mennyországban, Istennél létezhet, a földön az egyszerű emberek között nem. Sőt még abban is hitt, hogy az ember csak sok fájdalom, szegénység és szenvedés után kerülhet a mennyországba, és nem egy szerencsés élet után. Noureddine hallott egyszer arról a pompás városról és azt gondolta: milyen kár, hogy az ott élő emberek nem tudják, hogy abban a szép városban leélt életük után a pokolba kerülnek! Figyelmeztetnem kell őket, és meg kell mutatnom nekik a mennyországba vezető utat!

Így aztán Noureddine sejk tevéje hátán elindult a szép városba. Heteken és hónapokon át tartott az út, míg végre odaért és akkor maga is látta, hogy valóban a világ legszebb városába érkezett.

Mindenhol csobogott a víz. A nők a folyóban fürödtek, fröcskölték egymást, nevettek, mindannyian vidámak voltak. A férfiak is boldogak voltak, zenéltek és énekeltek. A gyerekek futkároztak és játszottak. A madarak színes tollaikkal díszessé varázsolták az ágakat, énekükkel pedig az eget.

A sejk egy kis tó vizében meglátta a tükörcépét. Poros volt az arca, összekuszálódott a szemöldöke és bozontos szakálla nőtt. Ruhája összepiszkolódott és elszakadt. Ekkor ránézett a jókedvű emberekre és azt gondolta: milyen kár, hogy ezek a vidám emberek a pokolban végzik majd, ahol az örökkévalóságig fognak égni!

- Jöjjön csak, jó ember, egyen velünk és hallgassa a zenét – szólt oda neki egy férfi.
- Kedves idegen, jöjjön be a vízbe, és mossa le az út porát – kiáltott neki egy nő a vízből.

A sejk remegve térdre ereszkedett és Istenhez imádkozott. – Ó Istenem, bűnös életünkkel el akarnak téríteni utamtól, de nem fog nekik sikerülni! – A sejk megköszönte az emberek ajánlatát, de tudtukra adta, hogy ez nem neki való.

- Akkor mi való magának?
- A halál utáni örök boldogság a mennyországban. Ez az itteni, földi boldogság hamis és rossz.
- Ó, ne legyen ilyen maradi – szólt oda egy nő. - Hisz Isten azért alkotta ezt a sok szépséget és finomságot, hogy élvezzük!

Noureddine sejk megrázta a fejét. – A tudatlanok... - suttogta szánalmasan. – Időt kell szánnom rá, hogy meggyőzzem őket.

A várostól nem messze volt egy barlang, oda költözött be. Minden nap bement a városba, és ha valakivel találkozott, azzal beszélgetésbe elegyedett. Elmondta, hogy az ember csak akkor juthat a mennyországba, ha sok szenvedésen ment keresztül és sok bánatban volt része, mert a szépség és a boldogság nem Istenhez vezet. Lassacskán, egyesével elkezdte meggyőzni az embereket.

Teltek-múltak az évek és a sejknek köszönhetően a szép, vidám város komorrá és szürkévé vált. A nők nem fürödtek többet és nem nevettek. A férfiak nem zenéltek és nem énekeltek. Senki sem hajolt ki vidáman az ablakon. Nem voltak ünnepek, még akkor sem, ha egy kisbaba született, mert úgy gondolták, hogy a kisbaba egy olyan világba született, amelynek nyomorúságosnak, szegénynek és szomorúnak kell lennie.

Ez a város megtalálta az Istenhez vezető utat – gondolta a sejk. Most már nyugodtan tovább állhatok. Felszállt a tevéjére, és visszaindult a sivatagba.

Jó idő múlva egy fehér ruhás férfit látott az út mentén, aki szürkén és szomorúan festett.

- Ki lehet ez? - kérdezte a sejk. Nem ismerem, de megállok vele kicsit beszélgetni. Talán meg tudom mutatni neki az Istenhez vezető utat. A sejk leszállt a tevéről és odament a férfihez. - Ki vagy? – kérdezte.
- Hát nem ismeresz meg? – kérdezett vissza a férfi.

- Nem, nem ismerlek, de látom, hogy szomorú vagy és sírsz.
  
- Én vagyok az Isten – mondta a férfi – de nézz csak magad mögé. Egy ragyogó várost sötét rommá változtattál. És miért? Azért, hogy az embereknek megmutasd a hozzám vezető utat. Most itt állsz előttem és még meg sem ismeresz! Hogyan tudod akkor megmutatni a többieknek az utat?

A sejk ránézett Istenre és akkor látta meg az őt körülvevő fényt. Letérdelt és azt mondta: - Istenem, bocsáss meg! – Megteszem - válaszolta Isten - de jegyezd meg, hogy a boldogság és a szeretet vezet hozzám, és nem a te sötét gondolataid.

- Istenem, bocsáss meg - suttogta a sejk, csak suttogta és suttogta, és azóta is csak suttogja, egészen mostanáig.